

Jaarplan 2022

Eenheid Den Haag

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Regionale bestuurlijke portefeuillehouders	4
3. Op welke wijze ondersteunt het RSIV de 27 gemeenten, politie en OM in 2022?	5
3.1. Algemene ondersteuning	5
3.2. Ondersteuning per thema	6
3.2.1. Ondernijning	6
3.2.1.1. Mensenhandel	7
3.2.1.2. Jonge aanwas in de drugscriminaliteit/ jeugdgroepen	8
3.2.1.3. Overige ondersteuning op ondernijning	10
3.2.2. Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit	10
3.2.3. High Impact Crimes (HIC)	12
3.2.4. (Contra)-terrorisme, extremisme en radicalisering (CTER)	13
3.2.5. Zorg en Veiligheid	13
3.2.6. Huiselijk Geweld	14
3.2.7. Maatschappelijk ongenoegen	14
4. Begroting	16

1. Inleiding

Het Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (RSIV) is een netwerkorganisatie van en voor de 27 gemeenten in de politie-eenheid Den Haag, de politie en het OM. Doel is het ondersteunen van deze organisaties bij het veiliger maken van de regio op het terrein van openbare orde en veiligheid. De focus ligt op de thema's die in het Regionaal Beleidsplan (RBP) 2019-2022 zijn geprioriteerd. Hierbij gaat het om vraagstukken die de grenzen van gemeenten overstijgen en waarop bovenlokale samenwerking vanuit het oogpunt van effectiviteit en/of efficiëntie meerwaarde biedt. Dat doet niet af aan het uitgangspunt dat gemeenten de regie voeren over het lokaal veiligheidsbeleid: het primaat is en blijft lokaal.

Het RSIV ondersteunt de partners door het:

- organiseren van regionale kennis- en netwerkbijeenkomsten;
- ontwikkelen van concrete beleidsinstrumenten;
- bieden van een digitaal kennisplatform (www.rsiv.nl)

Het RSIV legt verantwoording af aan het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO)¹. Om de doelstellingen uit het RBP te bereiken werkt het RSIV nauw samen met andere regionale partners. Dit zijn met name het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC), de Zorg- en Veiligheidshuizen Haaglanden en Hollands Midden en het Haags Economisch Interventie Team (HEIT). Op landelijk niveau wordt regelmatig afstemming gezocht met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Het Platform Veilig Ondernemen (PVO) is ook ondergebracht binnen het RSIV. Het faciliteert en adviseert gemeenten en politie bij het organiseren van activiteiten gericht op het Midden- en Klein Bedrijf (MKB). Op Prinsjesdag 2021 werd duidelijk dat er vanaf 2022 structureel geld voor het PVO wordt opgenomen in de Rijksbegroting. Het gaat naar verwachting om een aanzienlijk bedrag, waarvan de precieze hoogte in december 2021 bekend wordt gemaakt. Op dat moment wordt ook duidelijk welke inrichtingseisen er vanuit het ministerie van J&V aan de PVO's worden gesteld. Vanwege de onduidelijkheid op het moment van schrijven is ervoor gekozen om een apart jaarplan voor het PVO op te stellen. Dit zal vervolgens begin 2022 ter vaststelling worden voorgelegd aan het (db) RBO.

De samenwerking op het gebied van fysieke veiligheid (rampen en crisisbeheersing) is met name belegd bij de beide Veiligheidsregio's in de politie-eenheid Den Haag. Deze kennen een eigen plannings- en verantwoordingscyclus.

¹ Deelnemers van het RBO zijn de 27 burgemeesters in de Eenheid Den Haag, de Hoofdofficier van justitie en de politiechef.

2. Regionale bestuurlijke portefeuillehouders

Voor ieder thema uit het RBP is een regionale bestuurlijke portefeuillehouder aangewezen. Deze portefeuillehouders vervullen een belangrijke rol bij het verkrijgen van bestuurlijk draagvlak voor de uitwerking van de geprioriteerde thema's.

Thema	Bestuurlijk portefeuillehouder
RSIV overkoepelend	Vacant
Ondermijning	Lies Spruit, Lisse
Mensenhandel	Bouke Arends, Westland
Jonge aanwas in de drugscriminaliteit/ jeugdgroepen	Michel Bezuijen, Zoetermeer
Outlaw Motorcycle Gangs (OMG)	Bouke Arends, Westland
Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit	Cornelis Visser, Katwijk
High Impact Crimes (HIC)	Erik van Heijningen, Bodegraven-Reeuwijk
(Contra)-terrorisme, extremisme en radicalisering (CTER)	Jan van Zanen, Den Haag
Zorg en Veiligheid	Liesbeth Spies, Alphen aan den Rijn
Huiselijk Geweld	Arnoud Rodenburg, Midden-Delfland

Daarnaast is op ambtelijk niveau een RSIV-kernteam ingericht, waarin naast een aantal gemeenten ook de politie, het OM en het RIEC zijn vertegenwoordigd. Dit kernteam denkt mee over o.a. de koers, taakopvatting en financiering van het RSIV.

3. Op welke wijze ondersteunt het RSIV de 27 gemeenten, politie en OM in 2022?

De ondersteuning vanuit het RSIV kan worden onderverdeeld in algemene ondersteuning en ondersteuning per thema. In paragraaf 3.1 en 3.2 wordt deze ondersteuning toegelicht.

3.1. Algemene ondersteuning Netwerk Openbare Orde en Veiligheid

Het RSIV organiseert vier keer per jaar een bijeenkomst voor het Netwerk Openbare Orde en Veiligheid (NOOV). Deelnemers aan dit overleg zijn de ambtenaren openbare orde en veiligheid van de 27 gemeenten, adviseurs van de politie, het OM en het RIEC. Doel van het overleg is het delen van actuele ontwikkelingen en het bespreken van de (voortgang op) thema's uit het Regionaal Beleidsplan. Ook worden de (concept) stukken voor het (db) RBO en de stuurgroep RIEC besproken in het overleg, zodat deze overleggen door de betrokken ambtenaren zo goed mogelijk kunnen worden voorbereid.

Het RSIV verzorgt het voorzitterschap en het secretariaat van het NOOV. Ook gedurende het jaar, tussen de vergaderingen door, worden regelmatig mails verstuurd met daarin aandacht voor interessante ontwikkelingen en aanbod van kennisbijeenkomsten en webinars. Hierbij gaat het niet alleen om het aanbod van het RSIV, maar ook om aanbod vanuit andere samenwerkingsverbanden of landelijke organisaties.

Integraal jaarverslag

In het verleden maakte de politie een jaarverslag over de (on)veiligheid en criminaliteit in de politie-eenheid, waarin vooral werd ingegaan op de inspanningen en resultaten die door de politie waren geboekt. Sinds 2019 wordt onder regie van het RSIV een integraal jaarverslag opgesteld. In dit jaarverslag wordt in aanvulling op de politiecijfers en data van het OM en gemeenten ook gebruik gemaakt van informatie van de overige betrokken (regionale) veiligheidspartners. Daarmee probeert het jaarverslag een zo goed mogelijk beeld te geven van de gezamenlijke inspanningen die het afgelopen jaar zijn gedaan op de thema's zoals geprioriteerd in het RBP 2019-2022. Het integraal jaarverslag wordt aangeboden aan het RBO ter vaststelling, conform art. 39 van de Politiewet 2012.

Regionaal Beleidsplan (RBP) 2023-2026 (Coalitie voor veiligheid)

Omdat het huidige RBP afloopt in 2022, is onder coördinatie van het RSIV gestart met de voorbereidingen voor het RBP 2023-2026. De ambitie is om te komen tot een meer regionale overkoepelende 'Coalitie voor veiligheid' ter vervanging van het meer klassieke RBP.

Het RBO heeft op 30 september 2021 ingestemd met het voorstel om op de volgende regionale thema's te komen tot gezamenlijke doelstellingen en afspraken over de inzet van gemeenten, politie, RSIV, RIEC en evt. andere regionale ketenpartners:

- Zorg en veiligheid;
- Maatschappelijk ongenoegen;
- Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit;
- Jeugd en veiligheid;
- Ondernijning.

Er is een bestuurlijke en ambtelijke begeleidingscommissie ingericht en aan een onafhankelijk bureau is opdracht gegeven om de totstandkoming van de nieuwe Coalitie voor veiligheid te begeleiden en de input uit de ambtelijke en bestuurlijke sessies te vertalen in duidelijke en toegankelijke teksten. Uiterlijk juni 2022

wordt de conceptversie van de Coalitie voor veiligheid voorgelegd aan respectievelijk het db RBO en het RBO, waarna het document door de 27 burgemeesters aan hun gemeenteraden wordt voorgelegd. Na evt. aanpassingen kan de definitieve Coalitie voor veiligheid eind 2022 in het (db) RBO worden vastgesteld.

Digitale kennisbank

Het RSIV beschikt over een digitale kennisbank (www.rsiv.nl) waarin per thema uit het RBP allerlei relevante (kennis)producten zijn opgenomen van binnen en buiten onze regio. De pagina ondermijning wordt gevuld door het RIEC. In 2022 zal deze kennisbank verder worden geactualiseerd. Onderzocht wordt of het RSIV en het RIEC in het kader van de Coalitie voor veiligheid per 2023 een nieuwe gezamenlijke website kunnen inrichten.

3.2. Ondersteuning per thema

In 2022 ligt het zwaartepunt van de RSIV-ondersteuning – net zoals in 2021 – op het thema op ondermijning. Hierbij wordt uiteraard nauw samengewerkt met het RIEC. Binnen dit thema is weer specifieke aandacht voor de aanpak van mensenhandel en het voorkomen van jonge aanwas in de (georganiseerde) drugscriminaliteit. De 27 gemeenten financieren samen de regionale ondersteuning door het RSIV op deze thema's.

Daarnaast is het belangrijk om op te merken dat de verschillende thema's overlap vertonen. Zo beperkt de jonge aanwas zich immers niet tot het plegen van drugscriminaliteit, maar maakt zich ook schuldig aan andere vormen van criminaliteit, zoals High Impact Crimes en cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. De focus van het RSIV zal in 2022 dus ook gericht zijn op jeugd en veiligheid in bredere zin.

Hieronder wordt ingegaan op de verschillende prioritaire thema's van het RBP. Het zwaartepunt ligt – zoals gezegd – op ondermijning en op jeugd, maar ook de andere thema's verdienen in 2022 aandacht. Een thema dat niet is opgenomen in het Regionaal Beleidsplan 2019-2022, maar waar het RSIV in 2022 al vast vooruitlopend op de Coalitie voor veiligheid 2023-2026 op zal inzetten, is maatschappelijk ongenoegen. Uitgangspunt bij het opstellen van een RBP is immers dat er altijd ruimte moet zijn om, in overleg met het gezag, capaciteit flexibel in te zetten op actuele thema's.

Wel dient opgemerkt te worden dat de regionale RSIV-capaciteit beperkt is, waardoor alleen stappen op de thema's kunnen worden gezet, wanneer alle netwerkpartners bereid en in staat zijn om ook zelf inzet te leveren.

3.2.1. Ondermijning

In 2022 zijn – net als in 2021 – de aanpak van mensenhandel en van drugs de hoofdprioriteiten voor de samenwerkende partners in de regio. Binnen de hoofdprioriteit drugs wordt ingezet op het voorkomen van jonge aanwas en de aanpak van criminele families in de regio.

Binnen het RIEC-samenwerkingsverband wordt de integrale aanpak van ondermijning vormgegeven. In de uitvoeringsagenda 2022 zijn afspraken gemaakt welke partner wat doet. Het RIEC-bureau ondersteunt de partners bij casuïstiek, maakt verdiepende fenomeenanalyses en geeft advies op gebied van de ondermijningsaanpak en de weerbaarheid van partners. Het HEIT levert in de regio Den Haag een belangrijke bijdrage aan de aanpak van malafide bedrijvigheid en misstanden in de (vergunde) prostitutie. Het RSIV levert de meer beleidsmatige ondersteuning van gemeenten en richt zich in 2022 binnen het thema ondermijning met name op mensenhandel en het voorkomen van jonge aanwas in de (georganiseerde) drugscriminaliteit. De inzet op deze onderwerpen wordt hieronder verder toegelicht.

3.2.1.1. Mensenhandel

Mensenhandel is onder andere het werven, vervoeren of opnemen en huisvesten van mensen met gebruik van dwang. Het doel van de mensenhandelaar is de uitbuiting van een persoon. Er zijn verschillende vormen van mensenhandel: arbeidsuitbuiting, seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting en gedwongen orgaanverwijdering². In de Eenheid Den Haag richten we ons op de drie eerstgenoemde vormen van mensenhandel.

Naar aanleiding van de aanbevelingen van een onderzoek van Regioplan in 2020 naar de samenwerking rond mensenhandel in de politie-eenheid Den Haag is bij het RSIV een regionale ketenregisseur mensenhandel aangesteld. Deze ondersteunt de 27 gemeenten om in 2022 minimaal uitvoering te kunnen geven aan de bestuurlijke aanpak van mensenhandel conform het basisniveau bestuurlijke aanpak mensenhandel, zoals opgenomen in het landelijke programma 'Samen tegen mensenhandel'. In het kader van de uitvoeringsagenda 2021 is in de regio Den Haag in oktober 2020 afgesproken dat elke gemeente:

- werkt aan actieve signalering van mensenhandel;
- een aandachtsfunctionaris heeft die optreedt als contactpersoon binnen de gemeente, bekend is met de bestuurlijke mogelijkheden om op te treden tegen mensenhandel en bekend is met de instanties waar slachtoffers mensenhandel terecht kunnen;
- gemeentelijk beleid en lokale regelgeving heeft dat de aanpak van mensenhandel ondersteunt.

In 2021 zijn de eerste stappen gezet om aan bovenstaande afspraken te voldoen. Zo heeft elke gemeente in de eenheid een aandachtsfunctionaris mensenhandel aangesteld die kennis heeft gemaakt met de instanties waar slachtoffers terecht kunnen.

De ketenregisseur heeft conform de afspraken uit de uitvoeringsagenda 2021 samen met verschillende van deze aandachtsfunctionarissen en de relevante ketenpartners³ een regionale handreiking mensenhandel opgesteld. In de handreiking is expliciet aandacht voor de signalering en bewustwording binnen de gemeenten en hoe signalen doorgezet kunnen worden naar de relevante ketenpartners. In 2022 zal de ketenregisseur de gemeenten ondersteunen om deze handreiking om te zetten in concreet gemeentelijk beleid. Daarnaast zal de ketenregisseur ook de eerste stappen van de uitvoering verzorgen zoals het organiseren van voorlichting voor gemeenteambtenaren op regionaal niveau. Deze inzet maakt ook onderdeel uit van de uitvoeringsagenda ondermijning 2022.

De ketenregisseur levert ook een bijdrage aan het verbeteren van de lokale en (sub)regionale ketensamenwerking door samenwerkingspartners zoals gemeenten, politie, OM, RIEC, Zorg- en Veiligheidshuizen, HEIT, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) en zorgcoördinatoren, bij elkaar te brengen en verschillende netwerken met elkaar te verbinden. Het verbinden van zorg en veiligheid krijgt specifiek de aandacht. Voor elke gemeente houdt dit in dat er naast aandacht voor signaleren en melden, ook aandacht is voor preventie en de bescherming van slachtoffers. Dit gebeurt door middel van de regionale mensenhandeltafels die in 2021 zijn opgericht. Er zijn drie tafels:

- een tafel op bestuurlijk niveau die tweemaal per jaar op thematisch niveau bij elkaar komt en waar vanuit elk district een burgemeester aansluit;
- een tafel op ambtelijk- en ketenniveau op arbeidsuitbuiting;
- een tafel op ambtelijk- en ketenniveau op seksuele- en criminele uitbuiting.

² <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/mensenhandel-mensensmokkel/bestrijden-mensenhandel>.

³ Het Haags Economisch Interventie Team ('HEIT'), het RIEC, de politie (in het bijzonder de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel ('AVIM'), het Openbaar Ministerie (OM), de Zorg- en Veiligheidshuizen Haaglanden en Hollands Midden, Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel (SHOP), Stichting Perspektief, het Bestuurlijk Ondersteunings Team (BOT), de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) en het Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel (CoMensha).

Mensenhandel is een haandelict, oftewel een delict dat de politie zelf opspoorst. De opsporingsdiensten geven echter aan weinig signalen van mensenhandel binnen te krijgen. Er wordt geschat dat het merendeel van de slachtoffers op het moment van uitbuiting in contact komt met een hulpverlener. Dit leidt echter tot relatief weinig signalering en/of melding van mensenhandel vanuit deze beroepsgroep. Het RSIV gaat in 2022 actief inzetten op het trainen van gemeenteambtenaren met burgercontact door ervoor te zorgen dat aan deze doelgroep (gratis) trainingen ter beschikking worden gesteld.

Omdat er momenteel binnen de regio geen eenduidig meldpunt voor hulpverleners is, laat het RSIV eind 2021 ook onderzoek doen naar het opzetten van dit meldpunt zodat deze signalen ergens binnen kunnen komen. De resultaten worden begin 2022 verwacht.

De Nationaal Rapporteur Mensenhandel geeft daarnaast aan dat er een tekort is aan informatie ten aanzien van de rol van technologische ontwikkelingen bij uitbuiting. Ook bij ons in de regio wordt door de opsporingsdiensten de wens geuit dat er meer zicht komt op de online leefwereld van jongeren en de rol die de onlinewereld speelt bij uitbuiting. Daarnaast is het van belang om te weten hoe de gemeente, samen met haar ketenpartners, deze kennis op de online leefwereld en de daarbij horende infrastructuur kan gebruiken om deze vorm van mensenhandel tegen te gaan door middel van bijvoorbeeld preventie. In 2022 laat het RSIV hier onderzoek naar doen.

3.2.1.2. Jonge aanwas in de drugscriminaliteit/jeugdgroepen

In 2021 zijn de resultaten opgeleverd van een onderzoek in opdracht van het RIEC in samenwerking met het RSIV naar (het voorkomen van) jonge aanwas binnen de (georganiseerde) drugscriminaliteit. Het onderzoek was gericht op het in kaart brengen van de aard en omvang van de problematiek in de politie-eenheid Den Haag en het bieden van inzicht in hoe jongeren in de drugscriminaliteit terecht komen. Ook is geïnventariseerd welke interventies al worden ingezet op jonge aanwas binnen de focusgemeenten Delft, Noordwijk en Den Haag en welke interventiemogelijkheden er zijn en wat er nog ontbreekt. Dit interventiepalet zal in 2022 actief onder de aandacht gebracht worden van gemeenten in de regio. Dit doet de beleidsmedewerker door o.a. het organiseren van zogenaamde 'kenniskringen' om de opgedane kennis over het voorkomen van jonge aanwas door toepassing van de juiste interventies te delen en ervaringen uit te wisselen over de toepassing van deze aanpakken/interventies. Hierdoor wordt de lokale kennis op dit onderwerp vergroot en innovatie gestimuleerd. Naast het inventariseren van interventies zijn er (regionale) aanbevelingen gedaan. Hier zal in 2022 door de beleidsmedewerker van het RSIV in samenwerking met het RIEC en project Dealbreakers in de regio uitvoering aan worden gegeven.

Naast de inzet op het voorkomen van jonge aanwas in de (georganiseerde) drugscriminaliteit, zal het RSIV zich in 2022 ook actief richten op het thema wapens en jongeren (excessief geweld). Hierbij wordt aangesloten bij het landelijk actieplan wapens en jongeren. Voor dit thema is een regionale werkgroep wapens en jongeren opgezet, die in 2022 praktische handreikingen voor gemeenten zal opleveren. Daarnaast zal er via de kenniskringen (zie hieronder voor een meer uitgebreide toelichting) extra bewustwording gecreëerd worden en kennis uit de gemeenten die hier veel ervaring mee hebben, worden gedeeld.

Een ander belangrijk thema is het verbeteren van de vroegsignalering. Hierbij is het van belang om ook het voorveld (sociaal domein en het onderwijs) intensief te betrekken. Dit zal gebeuren door het reeds opgezette regionaal kernteam⁴ uit te breiden met schoolbestuurders van regionale onderwijsinstellingen

⁴ Deelnemers aan dit overleg zijn politie, OM, Halt en de Zorg- en Veiligheidshuizen Haaglanden en Hollands Midden. Het is het enige jeugdoverleg onder coördinatie van het RSIV, waarin de gemeenten niet vertegenwoordigd zijn. Zij zijn wel actief betrokken bij alle andere jeugdoverleggen, zoals de kenniskringen, de werkgroep wapens en jongeren en de Masterclass Regie op jeugd.

en Jeugd Bescherming West. Hiernaast zal er via de Masterclass-reeks (zie hieronder voor een meer uitgebreide toelichting) aangestuurd worden op het verbinden van onderwijs met het sociaal- en het veiligheidsdomein door handvatten te bieden voor het opzetten van overleggrema tussen deze domeinen. Vanuit het project Dealbreakers wordt in 2022 in de pilotgemeenten⁵ gestart met schoolveiligheids-overleggen op scholen voor voortgezet onderwijs. Deze worden in het najaar van 2022 geëvalueerd. Het RISV zal in 2022 in samenwerking met de politie ook een format van een schoolveiligheidsconvenant opstellen.

Een ander thema voor 2022 is de lokale en regionale aanpak van hinderlijke, overlastgevende, problematische en criminele jeugdgroepen. Om de gemeenten nog concreter handelingsperspectief te bieden zal RSIV in 2022 een duidelijke routekaart ontwikkelen met interventies. Dit zal worden gedaan in samenwerking met de Zorg- en Veiligheidshuizen Haaglanden en Hollands Midden, het OM, de politie en het RIEC.

Aangezien een groot deel van de leefwereld van jongeren zich online afspeelt en zij relatief vaker dader en slachtoffer zijn van gedigitaliseerde criminaliteit, speelt bij de bovengenoemde thema's ook de digitale component een belangrijke rol. Het RSIV zal ook hier in 2022 aandacht aan schenken.

Overigens is het zo dat voor bijna alle thema's uit het Regionaal Beleidsplan geldt dat jongeren als dader en/of slachtoffer oververtegenwoordigd zijn: ondermijning, mensenhandel, HIC, CTER, cybercriminaliteit en gedigitaliseerde criminaliteit en zorg en veiligheid. In de Masterclass van 4 oktober 2021 heeft een aantal bestuurlijke portefeuillehouders het belang van een thema overstijgende aanpak benadrukt.

Kenniskringen jeugd

Om de kennisdeling tussen de gemeenten, politie en OM te bevorderen, zijn kenniskringen ingericht. De kenniskringen dienen om actuele thema's en onderwerpen te bespreken en hier kennis, goede interventies en expertise te delen. Hiernaast dienen deze kenniskringen om input op te halen: waar hebben gemeenten lokaal behoefte aan, op welke thema's hebben ze behoefte aan extra regionale expertise, bijvoorbeeld in de vorm van een handreiking?

Masterclass Regie op jeugd

In 2021 is het RSIV – in samenwerking met het RIEC - gestart met een eerste Masterclass voor professionals die zich vanuit het zorg- en sociaal domein, het onderwijs of het veiligheidsdomein bezighouden (preventief en/of repressief) met zorgelijke, problematische of criminele jeugd. Doel van deze webinar was het vergroten van expertise en kennis in de regio en het nog beter verbinden van de verschillende domeinen. In 2022 komt een vervolg op de eerste Masterclass. Zo zal in de tweede Masterclass eind januari aandacht worden geschonken aan het verbinden van het sociaal, het onderwijs en het veiligheidsdomein en hoe dit lokaal georganiseerd kan worden en welke overleg gremia hiervoor opgezet kunnen worden; met als doel signalen vroegtijdig in beeld krijgen, deze duiden en daarop interveniëren.

In de derde Masterclass (medio april 2022) ligt de focus op het verbeteren van de aanpak van jeugdgroepen. Deze zal in samenwerking met politie, OM, Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden, Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden en het RIEC worden georganiseerd.

⁵ Dit zijn de gemeenten Delft, Zoetermeer, Gouda, Leidschendam-Voorburg en Leiden.

3.2.1.3. Overige ondersteuning op ondermijning

Uit het Algemeen Veiligheidsbeeld 2021 Eenheid Den Haag komt naar voren dat de Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) nog steeds gezien kunnen worden als criminele samenwerkingsverbanden. Zij maken zich schuldig aan diefstal, afpersing, drugshandel en andere financieel gemotiveerde misdaden. Zij treden echter ook op als criminele dienstverleners. Er kan gesproken worden van Crime-As-A-Service waarbij sommige (leden van) OMG's optreden als belangenbehartiger, ordebewaker, incassobureau en als uitvoerder van liquidaties en ontvoeringen. Mede als gevolg van de aanpak is een verval van oude en de opkomst van nieuwe clubs waar te nemen. Dit zegt echter niets over de leden en netwerken die daarachter zitten of juist zijn ontstaan en zij kunnen weer opduiken onder andere namen of binnen andere clubs.

Op het thema OMG's vindt ondersteuning van gemeenten op het niveau van casuïstiek plaats door de projectleider OMG's van het RIEC. Bij de advisering over het gebruik van het bestuurlijk instrumentarium richting het RBO vindt ondersteuning plaats vanuit het RSIV.

Ook het PVO levert in 2022 weer ondersteuning op het thema ondermijning, waarbij de doelgroep met name het MKB is. Op dit moment wordt gewerkt aan een apart jaarplan PVO 2022, dat begin 2022 zal worden vastgesteld door het (db) RBO.

3.2.2. Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit

De digitalisering is niet meer weg te denken uit het dagelijks leven. De keerzijde van de digitalisering is dat Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) in de afgelopen jaren ook heeft geleid tot meer cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Bij cybercrime gaat het om delicten die gepleegd worden met ICT en gericht zijn op ICT. Voorbeelden zijn het hacken van een computer, een DDoS-aanval of het plaatsen van ransomware. Gedigitaliseerde criminaliteit betreft het plegen van traditionele delicten door middel van ICT, waar burgers het slachtoffer van zijn. Voorbeelden zijn internetoplichting of online bedreiging.

Het Algemeen Veiligheidsbeeld 2021 Eenheid Den Haag laat zien dat de meeste meldingen en aangiften in de Eenheid Den Haag betrekking hebben op fraude en oplichting. Het gaat dan om fraude met bankgegevens, misbruik van accounts voor bestellingen en helpdeskfraude. Daarnaast worden inwoners van de Eenheid Den Haag ook slachtoffer van cyberdelicten in het kader van smaad, laster en belediging, diefstal van gegevens, cyberstalking of met betrekking tot afpersing en chantage. In het laatste geval betreft het vaak sextortion, afpersing met een seksueel getinte foto of video van het slachtoffer. Wat betreft daderschap lijkt sextortion vooral te liggen in de sfeer van jeugdcriminaliteit. De jeugd is een kwetsbare groep: zij wordt relatief vaak slachtoffer (vooral van hacken en cyberpesten) en is ook vaker betrokken als verdachte. Ouderen lijken meer kwetsbaar te zijn voor specifieke vormen van gedigitaliseerde fraude zoals vriend-in-noodfraude zonder hack.

Uit het Algemeen Veiligheidsbeeld komt ook naar voren dat de meldings- en aangiftebereidheid van de inwoners in de Eenheid Den Haag met betrekking tot cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit laag is.

De regionale ondersteuning in RSIV-verband richt zich in 2022 op de volgende onderwerpen:

1. Meer inzicht in aard en omvang cybercriminaliteit en gedigitaliseerde criminaliteit

Om meer inzicht te krijgen in de aard en omvang van cybercriminaliteit en gedigitaliseerde criminaliteit stelt de politie in 2022 weer een cybercrimebeeld op om inzichtelijk te maken hoe groot het probleem in de Eenheid Den Haag en de verschillende gemeenten is.

2. Bewustwording en preventie Midden- en Klein Bedrijf (MKB)

Vanuit het Platform Veilig Ondernemen (PVO) Den Haag worden in 2022 samen met gemeenten en politie verschillende activiteiten georganiseerd om de cyberbewustwording van het MKB in de Eenheid Den Haag te vergroten. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan cybertrainingen of de inzet van cyberbuddies. Op dit moment wordt gewerkt aan een apart jaarplan PVO 2022, dat begin 2022 zal worden vastgesteld door het (db) RBO.

3. Bewustwording en preventie inwoners (kwetsbare groepen zoals jeugd, senioren)

Eind 2021 start het RSIV met de regionale ondersteuning van zeven gemeenten die de interventie HackShield lokaal gaan implementeren. HackShield is een transmediale cybersecurity game voor kinderen tussen de 8 en 12 jaar. Door het spelen van de game leren kinderen zich op een speelse manier te wapenen tegen digitale gevaren. Dit is anno 2021 nog steeds vaak een ontbrekend element in hun (digitale) opvoeding, terwijl het leven van jongeren zich steeds meer online afspeelt. Eén keer per twee of drie weken organiseert het RSIV met HackShield een regionaal werkoverleg, waarin de gemeenten worden begeleid bij de implementatie en ook tips en ervaringen kunnen uitwisselen. De gemeenten die eind 2021 met HackShield aan de slag gaan, zijn Katwijk, Noordwijk, Oegstgeest, Gouda, Zoeterwoude, Westland en Leidschendam-Voorburg. Mochten er voldoende gemeenten zijn die op een later moment ook met de interventie aan de slag willen, dan zal het RSIV begin 2022 nog een kick-off moment organiseren, gevolgd door een regionaal werkoverleg.

4. Ondersteuning bij het op de politieke agenda krijgen van het onderwerp cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit

In 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats, waarna coalitiebesprekingen volgen. Ook wordt door gemeenten een nieuw Integraal Veiligheidsbeleid opgesteld. Het is van belang dat de urgentie van een preventieve aanpak van cybercriminaliteit en gedigitaliseerde criminaliteit duidelijk voor het voetlicht wordt gebracht. Het RSIV kan hier in 2022 bij ondersteunen door o.a. het delen van goede voorbeelden.

5. Online aangejaagde ordeverstoringen

In november 2021 organiseerde het RSIV een webinar voor ambtenaren openbare orde en veiligheid en medewerkers van politie en OM over de taken, verantwoordelijkheden en interventiemogelijkheden van de lokale overheid bij online aangejaagde ordeverstoringen. Ook staat in december 2021 onder leiding van de bestuurlijk portefeuillehouder cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit een digitale bijeenkomst gepland voor de leden van het RBO over de casus Bodegraven⁶.

Gezien de actualiteit en impact van online aangejaagde ordeverstoringen en de enorme overlap met het thema maatschappelijk ongenoegen (zie 3.2.7) wordt in 2022 in RSIV-verband zeker op dit onderwerp ingezet, waarschijnlijk in relatie tot het thema maatschappelijk ongenoegen. De wijze waarop dit zal gebeuren, moet nog worden afgestemd met betrokken partners.

6. Digitale component bij verschillende thema's uit het RBP

Het RSIV probeert in 2022 bij verschillende thema's uit het RBP aandacht te schenken aan de digitale component. Zo zal bijvoorbeeld binnen de aanpak van mensenhandel een onderzoek worden uitgevoerd naar criminele uitbuiting van minderjarigen (zie paragraaf 3.2.1.1), waarbij ook de digitale component een belangrijke rol speelt (wat gebeurt er m.b.t. ronselen bijv. op sociale platforms en hoe kun je als gemeente met je ketenpartners hier preventief een rol spelen?)

Ook bij de aanpak van jonge aanwas/jeugdgroepen (zie 3.2.1.2) speelt de digitale component een grote rol.

⁶ In deze casus gaat het om complotdenkers die ten onrechte geloven dat het dorp het middelpunt is van een satanistisch pedofiellenetwerk.

Het RSIV wil in 2022 ook graag een bijdrage leveren aan een integrale aanpak van veelvoorkomende digitale criminaliteit, samen met politie, OM, gemeenten en ketenpartners. Begin 2022 zal worden verkend in hoeverre er draagvlak is voor een dergelijke aanpak in de Eenheid Den Haag.

Onderwerpen waar het RSIV zich in 2022 niet mee zal bezighouden, zijn de **informatieveiligheid van gemeenten** en **cybergevolgbestrijding**. De informatieveiligheid van gemeenten is een lokale verantwoordelijkheid, waar vanuit het Rijk eisen aan worden gesteld en waarbij in principe de Chief Information Security Officer (CISO) van de gemeente de ambtelijke trekker is. Op het onderwerp cybergevolgbestrijding worden door de gemeenten zelf of vanuit de Veiligheidsregio crisisoefeningen georganiseerd.

Cyberdriehoek

Om nieuwe ontwikkelingen op het thema te delen, overzicht te creëren m.b.t. welke organisatie zich waarmee bezighoudt, meer regionaal samen te werken en te bespreken hoe ook gemeenten in preventief opzicht een bijdrage kunnen leveren, is in 2020 een regionale cyberdriehoek ingericht. Deelnemers aan dit overleg dat twee keer per jaar plaatsvindt, zijn de Hoofdofficier van justitie, de politiechef, de burgemeester van Katwijk als bestuurlijk portefeuillehouder cybercrime en een wethouder van de gemeente Den Haag, met o.a. de portefeuilles economie, ICT en smart city. Het RSIV verzorgt ook in 2022 het secretariaat van het overleg.

Landelijk

In 2020 is op landelijk niveau het platform cyberburgemeesters opgericht. Vanuit de Eenheid Den Haag neemt de burgemeester van Katwijk hieraan deel. Doel van het overleg is:

- onderlinge kennis en ervaringen uitwisselen;
- slim samenwerken;
- samen onze invloed aanwenden om structurele aandacht en financiering te verwerven voor digitale veiligheid op regionaal en lokaal niveau.

Eén van de opbrengsten van deze landelijke samenwerking is dat de regio Midden-Nederland in 2022 met financiering van het Nederlands Genootschap voor Burgemeesters een aantal 'koffiecolleges' zal organiseren. Alle burgemeesters uit het land kunnen zich hiervoor aanmelden. Tijdens deze colleges nemen professionals uit bedrijfsleven, overheid en wetenschap de bestuurders mee in de snel veranderende wereld van digitale veiligheid en de betekenis ervan voor het burgemeestersambt.

Ook in 2022 ondersteunt het RSIV de burgemeester van Katwijk bij het platform cyberburgemeesters en bereidt het samen met de ambtelijke ondersteuners van de andere regio's de landelijke overleggen voor.

3.2.3. High Impact Crimes (HIC)

Het Algemeen Veiligheidsbeeld 2021 laat zien dat er in 2020 bij de meeste traditionele vermogensdelicten sprake is van een daling. Dit is met name zichtbaar bij diefstal/inbraak uit woning, diefstal/inbraak in bedrijven en overvallen.

Aangezien de HIC-problematiek op dit moment minder urgent is, de aanpak met name lokaal plaatsvindt en jeugdige delictplegers relatief vaak – al dan niet in groepsverband - betrokken zijn bij HIC, is ervoor gekozen om de inzet van het RSIV op HIC in het algemeen te verminderen, maar de focus op de aanpak van jeugdcriminaliteit (met o.a. aandacht voor wapens en jongeren) te versterken.

Daar waar vanuit regionaal niveau toch uitwisseling van ervaringen, ondersteuning en advisering is gewenst op het thema HIC, kan dit uiteraard vanuit het RSIV worden georganiseerd.

Voor het PVO blijft HIC in 2022 een belangrijk aandachtsgebied en zullen meerdere activiteiten worden gepland (zie apart jaarplan PVO). De focus ligt hierbij op het MKB.

3.2.4. (Contra)-terrorisme, extremisme en radicalisering (CTER)

De aanpak radicalisering en (gewelddadig) extremisme vindt onder regie van gemeenten plaats. De casuoverleggen worden gefaciliteerd door de Zorg- en Veiligheidshuizen Haaglanden en Hollands Midden. Binnen de regionale aanpak is een Tactisch Overleg⁷ ingericht waarin ketenpartners op managementniveau verantwoordelijk zijn voor de doorontwikkeling van de aanpak en de samenwerking tussen de betrokken organisaties. In 2021 heeft het Tactisch Overleg op basis van financiering vanuit de versterkingsgelden van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTV) een evaluatie laten uitvoeren door de Utrechtse School voor Bestuurs- en Organiseringswetenschap (USBO) naar de regionale samenwerking CTER om te zorgen voor duidelijkere taakverdeling en afstemming tussen de verschillende overlegorganen, samenwerkingsverbanden en de gemeentelijke afdelingen CTER. Op basis van de aanbevelingen uit het onderzoek wordt in het Tactisch Overleg van 6 december 2021 een voorstel besproken voor de toekomst en zal in 2022 worden gewerkt vanuit een nieuwe structuur. Ook zullen in dit overleg de prioriteiten voor 2022 worden vastgesteld.

De coördinatie op de uitwerking van regionale prioriteiten wordt uitgevoerd door een projectcoördinator. De rol van projectcoördinator wordt gefinancierd vanuit de versterkingsgelden van de NCTV. De projectcoördinator organiseert jaarlijks een aantal regionale voorlichtingsbijeenkomsten voor professionals ten behoeve van kennisbevordering. Het RSIV voert op dit thema in 2022 geen aanvullende activiteiten uit.

3.2.5. Zorg en Veiligheid

Ook in 2022 levert het RSIV een bijdrage aan een betere samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein. Dit thema is veelal niet op eenheidsniveau georganiseerd, maar op het niveau van de GGD/Veiligheidsregio, waarbij de Zorg- en Veiligheidshuizen Haaglanden en Hollands Midden een belangrijke rol spelen. Op de thema's mensenhandel en jonge aanwas in de drugscriminaliteit/jeugdgroepen ligt voor het RSIV wel een expliciete taak om de gemeenten en ketenpartners te ondersteunen bij het nog beter verbinden van zorg en veiligheid.

De inzet vanuit de coördinator van het RSIV heeft zich de afgelopen jaren gericht op Haaglanden. Vanwege het ontbreken van een ondersteuningsbehoefte vanuit Hollands Midden, is dit ook in 2022 weer het geval. Mochten er in Haaglanden bijeenkomsten worden georganiseerd of thema's worden opgepakt die voor beide regio's interessant zijn, dan zal worden bekeken hoe ook Hollands Midden hierover geïnformeerd kan worden en evt. kan aansluiten.

Haaglanden

Gedurende de afgelopen jaren hebben het RSIV, het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden, de 9 Haaglandengemeenten, politie, OM en GGZ de basis gelegd voor de inrichting van een bestuurlijk overleg zorg en veiligheid. Dit overleg fungeert als het (wettelijk verplichte) regio-overleg in het kader van de Wet verplichte geestelijk gezondheidszorg en stuurgroep van het Zorg- en Veiligheidshuis. De ambitie is om dit overleg ook

⁷ Deelnemers aan dit overleg zijn: Gemeente Den Haag, Gemeente Delft, Gemeente Zoetermeer, Gemeente Leiden, Gemeente Gouda, Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden, Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden, Politie, Openbaar Ministerie, Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding & Veiligheid, Jeugdbescherming West, Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering Nederland en Fivoor.

meer te gaan benutten voor het bespreken van andere onderwerpen op het snijvlak van zorg en veiligheid, zoals mensenhandel, re-integratie ex-gedetineerden en huiselijk geweld. Hiervoor zal met de verschillende partners een gezamenlijke kennisagenda worden ontwikkeld. Het RSIV levert ook in 2022 weer een inhoudelijke bijdrage aan de voorbereiding van het bestuurlijke overleg via deelname aan de agendacommissie.

Op verzoek van de deelnemers aan de werkgroep zorg en veiligheid (ambtenaren openbare orde en veiligheid + sociaal domein), politie, OM en Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden) zal het RSIV in 2022 blijven fungeren als voorzitter van het overleg. Vanuit die hoedanigheid speelt het RSIV een belangrijke rol bij het leggen van verbindingen tussen de verschillende spelers in het netwerk op het gebied van zorg en veiligheid. Het secretariaat van dit overleg is belegd bij het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden.

Het RSIV levert in 2022 ook een bijdrage aan de organisatie van een bestuurlijke kennisconferentie zorg en veiligheid voor de regio Haaglanden.

3.2.6. Huiselijk Geweld

Dit thema wordt, net als het thema Zorg en Veiligheid, niet zozeer op eenheidsniveau opgepakt, maar vooral op het niveau van de GGD/Veiligheidsregio, Haaglanden en Hollands Midden. Per regio is in opdracht van de (centrum)gemeenten een regiovisie opgesteld met een regionale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Om de beide regiovisies zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, vindt onder leiding van het OM een overleg plaats met alle betrokken partners (Veilig Thuis, Zorg- en Veiligheidshuizen, GGD, gemeenten, Reclassering, politie, etc.) op het thema.

Op het thema huiselijk geweld en kindermishandeling wordt geen aparte inzet geleverd door het RSIV. Wel wordt de regio ondersteund in de aanpak mensenhandel en is daarvoor een ketenregisseur mensenhandel aangesteld (zie 3.2.1.1).

3.2.7. Maatschappelijk ongenoegen

Eén van de meest in het oog springende thema's uit het Algemeen Veiligheidsbeeld 2021 van de Eenheid Den Haag is het toegenomen maatschappelijk ongenoegen. Ondanks het feit dat dit thema niet voorkomt in het RBP 2019-2022, levert het RSIV in 2022 wel inzet op dit thema. Het thema is dermate actueel, ook in relatie tot digitale openbare orde vraagstukken, dat niks doen geen optie is. Naar verwachting zal (ook) de projectcoördinator CTER een belangrijke rol gaan spelen op dit thema.

De coronacrisis en de ingezette coronamaatregelen zijn gepaard gegaan met een versterking van maatschappelijke tegenstellingen. Deze uit zich de Eenheid Den Haag in verschillende vormen, zoals demonstraties, online (bijvoorbeeld in de vorm van nepnieuws, desinformatie en complottheorieën) en fysiek. Er zijn steeds meer verschillende groepen en personen die zich afzetten tegen het overheidsbeleid gerelateerd aan een breed spectrum van issues: de coronapandemie, het klimaat, complottheorieën, etc. Deze groepen komen bij verschillende demonstraties ook samen in gelegenheidscoalities. Sociale media vervullen een verbindende en aanjagende rol.

Zorgen zijn er vooral over een verdere verharding door het vervagen van de grens tussen activisme en extremisme en het gebruik van contrastrategieën tegen de overheid. Er is al sprake van een enorme toename van geweld tegen en bedreiging van o.a. publieke personen, politiemedewerkers, buitengewoon opsporingsambtenaren, hulpverleners en journalisten. Ook deinzenden sommige (groepen) demonstranten

niet terug voor geweld of zoeken soms bewust de confrontatie met de politie op. Verwacht wordt dat naarmate het gevaar voor het coronavirus afneemt, thema's als klimaat en discriminatie manifester zullen worden.

In het RBO van oktober 2021 heeft de Dienst Regionale Informatie Organisatie (DRIO) van de politie een presentatie verzorgd over het thema maatschappelijk ongenoegen. Welke sentimenten spelen er in de Eenheid Den Haag, welke groeperingen zijn actief en wat zijn de gevolgen hiervan voor de openbare orde en veiligheid? Uit de daaropvolgende discussie kwam naar voren dat er grote behoefte is aan handelingsperspectief. In het RBO van 31 maart 2022 wordt een memo hierover van de gemeente Den Haag, politie en het OM geagendeerd. Doel hiervan is bespreken hoe regionaal met dit thema omgegaan moet worden. Het RSIV en/of de projectcoördinator CTER kan mogelijk een coördinerende rol spelen bij eventuele vervolgacties.

Eind 2021 en begin 2022 vindt een ambtelijke en bestuurlijke sessie plaats over de invulling van het thema maatschappelijk ongenoegen in het kader van de Coalitie voor veiligheid 2023-2026. De uitkomsten van deze sessies geven ook input voor de vraag welke regionale ondersteuning op dit thema gewenst is en wie hieraan een bijdrage kunnen leveren.

4. Begroting

Inkomsten

Inwonerbijdrage 27 gemeenten	193.670
Gemeente Den Haag: coördinator RSIV	104.080
Gemeente Den Haag: beleidsondersteuner	20.000
Gemeente Den Haag: activiteiten	5.000
Totaal	317.750

Uitgaven

Personeelskosten	294.248
Inzet extra stagiairs	2.500
Activiteiten	22.000
Communicatie	3.000
Onvoorzien	1.002
Totaal	317.750

Toelichting:

De vaste personeelskosten van het RSIV voor 2022 betreffen 0.89 fte coördinator, 0.89 fte ketenregisseur mensenhandel en 0.89 fte beleidsmedewerker jonge aanwas. Om het team te ondersteunen bij o.a. het organiseren en plannen van bijeenkomsten en het communiceren hierover willen we voor ongeveer 0.5 fte een beleidsondersteuner inzetten. De inzet van de coördinator en de beleidsondersteuner worden door de gemeente Den Haag betaald. Daarnaast betalen alle 27 gemeenten in de politie-eenheid Den Haag 10 cent per inwoner mee aan de inzet van de ketenregisseur mensenhandel, de beleidsmedewerker jonge aanwas in de (georganiseerde) drugscriminaliteit en aanvullende ondersteuning, onder andere op het gebied van communicatie.

Voor de financiering van de activiteiten m.b.t. jonge aanwas in de (georganiseerde) drugscriminaliteit wordt in 2022 ook gebruik gemaakt van de incidentele middelen van het Rijk die aan de regio zijn toegekend voor het voorkomen van jonge aanwas.

Aangezien het RSIV een netwerkorganisatie is, wordt van de partners ook een bijdrage in natura verwacht, bijv. door middel van het mee-organiseren van een bijeenkomst of het leveren van input voor een handreiking of de website. Daarnaast doet het RSIV voor het organiseren van fysieke bijeenkomsten zoveel mogelijk een beroep op de faciliteiten die de gemeenten, politie en OM kunnen bieden.